
Ribhuproktam Jivanmuktaprakaranam

ரு⁴ப்ரோக்தம் ஜீவந்முக்தப்ரகரணம்

(ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே)

ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநம் ப்ரவக்ஷயாமி ஜீவந்முக்தஸ்ய லக்ஷணம் ।

ஆத்மமாத்ரேண யஸ்திஷ்டே²த்ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.1 ॥

அஹம் ப்³ரஹ்மவதே³வேத³ம் (ப்³ரஹ்மவத³தே³வ) மஹமாத்மா ந ஸம்ஸய: ।

சைதந்யாத்மேதி யஸ்திஷ்டே²த்ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.2 ॥

சிதா³த்மாஹம் பராத்மாஹம் நிர்³ணே³ஹம் பராத்³பர: ।

இத்யேவம் நிர்ஸயோ யஸ்ய ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.3 ॥

தே³ஹத்ரயாதிரிக்தோ³ஹம் ப்³ரஹ்ம சைதந்யமஸம்யஹம் ।

ப்³ரஹ்மாஹமிதி யஸ்யாந்த: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.4 ॥

ஆநந்த³க்⁴ந்ரூபோ³ஸ்மி பரநந்த³ப்ரோ³ஸம்யஹம் ।

யஸ்சிதே³வம் பரநந்த³ம் ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.5 ॥

யஸ்ய தே³ஹாதி³கம் நாஸ்தி யஸ்ய ப்³ரஹ்மேதி நிர்ஸய: ।

பரமாநந்த³பூர்³ணே ய: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.6 ॥

யஸ்ய கிஞ்சித³ஹம் நாஸ்தி சிந்மாத்ரேணவதிஷ்ட²தே ।

பரநந்தோ³ முதா³நந்த:³ ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.7 ॥

சைதந்யமாத்ரம் யஸ்யாந்தஸ்சிந்மாத்ரைகஸ்வரூபவாந் ।

ந ஸ்மரத்யந்யகலநம் (கலலம்) ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.8 ॥

ஸர்வத்ர பரிபூர்³ணாத்மா ஸர்வத்ர கலநாத்மக: ।

ஸர்வத்ர நித்யபூர்³ணாத்மா ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.9 ॥

பரமாத்மபரா நித்யம் பரமாத்மேதி நிர்ஸித: ।

ஆநந்தா³க்⁴ரு³திரவ்யக்த: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.10 ॥

ஸூத்³த⁴கைவல்யஜீவாத்மா ஸர்வஸங்க³விவர்ஜித: ।

நித்யாநந்த³ப்ரஸந்நாத்மா ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே ॥ 11.11 ॥

ஏகரூப: ப்ரஸாந்தாத்மா அந்யசிந்தாவிவர்ஜித: |

கிஞ்சித³ஸ்தித்வஹீநோ ய: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.12 ||

ந மே சித்தம் ந மே பு³த்தி⁴ர்நாஹங்காரோ ந சேந்த³நிய: |

கேவலம் ப்³ரஹ்மமாத்ரத்வாத் ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.13 ||

ந மே தோ³ஷோ ந மே தே³ஹோ நே மே ப்ராணோ ந மே க்வசித் |

த்³ரூ⁴நி³ஸ்சயவாந்யோ³ந்த: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.14 ||

ந மே மாயா ந மே காமோ ந மே க்ரோதோ⁴ஸ்பரோ⁵ஸம்யஹம் |

ந மே கிஞ்சிதி³த்³ம் வா⁵பி ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.15 ||

ந மே தோ³ஷோ ந மே லிங்க³ம் ந மே ப்³ந்த:⁴ க்வசிஜ்ஜக³த் |

யஸ்து நித்யம் ஸதா³நந்த:³ ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.16 ||

ந மே ஸ்ரோத்ரம் ந மே நாஸா ந மே சக்ஷுர்ந மே மந: |

ந மே ஜிஹ்வேதி யஸ்யாந்த: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.17 ||

ந மே தே³ஹோ ந மே லிங்க³ம் ந மே காரணமேவ ச |

ந மே தூர்யமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.18 ||

இத³ம் ஸர்வம் ந மே கிஞ்சித³யம் ஸர்வம் ந மே க்வசித் |

ப்³ரஹ்மமாத்ரேண யஸ்திஷ்டே²த்ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.19 ||

ந மே கிஞ்சிந்ந மே கஸ்சிந்ந மே கஸ்சித்க்வசிஜ்ஜக³த் |

அஹமேவேதி யஸ்திஷ்டே²த்ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.20 ||

ந மே காலோ ந மே தே³ஸோ ந மே வஸ்து ந மே ஸ்தி²தி: |

ந மே ஸ்நாநம் ந மே ப்ராஸ: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.21 ||

ந மே தீர்த²ம் ந மே ஸேவா ந மே தே³வோ ந மே ஸ்த²லம் |

ந க்வசித்³பே⁴த³ஹீநோ⁵யம் ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.22 ||

ந மே ப்³ந்த⁴ம் ந மே ஜந்ம ந மே ஜ்ஞாநம் ந மே பத³ம் |

ந மே வாக்யமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.23 ||

ந மே புண்யம் ந மே பாபம் ந மே காயம் ந மே ஸூ⁴பம் |

ந மே த்³ரூ³ஸ்யமிதி ஜ்ஞாநீ ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.24 ||

ந மே ஸப்³தோ³ ந மே ஸ்பர்ஸோ ந மே ரூபம் ந மே ரஸ: |

ந மே ஜீவ இதி ஜ்ஞாத்வா ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.25 ||

ந மே ஸர்வம் ந மே கிஞ்சிந்ந மே ஜீவம் ந மே க்வசித் |
 ந மே பா⁴வம் ந மே வஸ்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.26 ||
 ந மே மோக்ஷயே ந மே த்³வைதம் ந மே வேதோ³ ந மே விதி:⁴ |
 ந மே தூ³ரமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.27 ||
 ந மே கு³ருந்ந மே ஸிஷ்யோ ந மே போ³தோ⁴ ந மே பர: |
 ந மே ஸ்ரேஷ்ட²ம் க்வசித்³வஸ்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.28 ||
 ந மே ப்³ரஹ்மா ந மே விஷ்ணுந்ந மே ருத்³ரோ ந மே ரவி: |
 ந மே கர்ம க்வசித்³வஸ்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.29 ||
 ந மே ப்ரு³த்²வீ ந மே தோயம் ந மே தேஜோ ந மே வியத் |
 ந மே கார்யமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.30 ||
 ந மே வார்தா ந மே வாக்யம் ந மே கோ³த்ரம் ந மே குலம் |
 ந மே வித்³யேதி ய: ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.31 ||
 ந மே நாதோ³ ந மே ஸப்³தோ³ ந மே லக்ஷயம் ந மே ப⁴வ: |
 ந மே த்⁴யாநமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.32 ||
 ந மே ஸீதம் ந மே சோஷணம் ந மே மோஹோ ந மே ஜப: |
 ந மே ஸந்த⁴யேதி ய: ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.33 ||
 ந மே ஜபோ ந மே மந்த்ரோ ந மே ஹோமோ ந மே நிஸா |
 ந மே ஸர்வமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.34 ||
 ந மே ப⁴யம் ந மே சாந்நம் ந மே த்ரு³ஷ்ணா ந மே க்ஷுதா⁴ |
 ந மே சாத்மேதி ய: ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.35 ||
 ந மே பூர்வம் ந மே பஸ்சாந்ந மே சோர்த்⁴வம் ந மே தி³ஸ: |
 ந சித்தமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.36 ||
 ந மே வக்தவ்யமஸ்பம் வா ந மே ஸ்ரோதவ்யமண்வபி |
 ந மே மந்தவ்யமீஷத்³வா ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.37 ||
 ந மே போ⁴க்தவ்யமீஷத்³வா ந மே த்⁴யாதவ்யமண்வபி |
 ந மே ஸ்மர்தவ்யமேவாயம் ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.38 ||
 ந மே போ⁴கோ³ ந மே ரோகோ³ ந மே யோகோ³ ந மே லய: |

ந மே ஸர்வமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.39 ||

ந மே⁵ஸ்தித்வம் ந மே ஜாதம் ந மே வ்ரு³த்⁴ம் ந மே ஶூய: |
அத்யாரோபோ ந மே ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.40 ||

அத்யாரோப்யம் ந மே கிஞ்சித்³பவாதோ³ ந மே க்வசித் |
ந மே கிஞ்சித்³ஹம் யத்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.41 ||

ந மே ஸூத்³திர்ந மே ஸூப்⁴ரோ ந மே சைகம் ந மே ப³ஹு |
ந மே பூ⁴தம் ந மே கார்யம் ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.42 ||

ந மே கோ⁵ஹம் ந மே சேத்³ம் ந மே நாந்யம் ந மே ஸ்வயம் |
ந மே கஸ்சிந்ந மே ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.43 ||

ந மே மாம்ஸம் ந மே ரக்தம் ந மே மேதோ³ ந மே ஸக்ரு³த் |
ந மே க்ரு³பா ந மே⁵ஸ்தீதி ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.44 ||

ந மே ஸர்வம் ந மே ஸூக்லம் ந மே நீலம் ந மே ப்ரு³த்²க் |
ந மே ஸ்வஸ்த:² ஸ்வயம் யோ வா ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.45 ||

ந மே தாபம் ந மே லோபோ⁴ ந மே கௌ³ண ந மே யஸ: |
நே மே தத்த்வமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.46 ||

ந மே ப்⁴ராந்திர்ந மே ஜ்ஞாநம் ந மே கு³ஹ்யம் ந மே குலம் |
ந மே கிஞ்சித்³தி த்யாயந்ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.47 ||

ந மே த்யாஜ்யம் ந மே க்³ராஹ்யம் ந மே ஹாஸ்யம் ந மே லய: |
ந மே தை³வமிதி ஸ்வஸ்த:² ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.48 ||

ந மே வ்ரதம் ந மே க்³லாநி: ந மே ஶோச்யம் ந மே ஸுக²ம் |
ந மே ந்யூநம் க்வசித்³வஸ்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.49 ||

ந மே ஜ்ஞாதா ந மே ஜ்ஞாநம் ந மே ஜ்ஞேயம் ந மே ஸ்வயம் |
ந மே ஸர்வமிதி ஜ்ஞாநீ ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.50 ||

ந மே துப்⁴யம் ந மே மஹ்யம் ந மே த்வத்தோ ந மே த்வஹம் |
ந மே கு³ந்ரந மே யஸ்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.51 ||

ந மே ஜட³ம் ந மே சைத்யம் ந மே க்³லாநம் ந மே ஸூப்⁴ம் |
ந மே ந மேதி யஸ்திஷ்டே²த்ஸ ஜீவந்முக்த உச்யதே || 11.52 ||

ந மே கோ³த்ரம் ந மே ஸூத்ரம் ந மே பாத்ரம் ந மே க்ரு'பா |

ந மே கிஞ்சிதி³தி த்⁴யாயீ ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.53 ||

ந மே சாத்மா ந மே நாத்மா ந மே ஸ்வர்க்³ம் ந மே ப²லம் |

ந மே தூ³ஷ்யம் க்வசித்³வஸ்து ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.54 ||

ந மே⁵ப்யாஸோ ந மே வித்³யா ந மே ஸாந்திர்ந மே த்³ம: |

ந மே புரமிதி ஜ்ஞாநீ ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.55 ||

ந மே ஸல்யம் ந மே ஸங்கா ந மே ஸுப்திர்ந மே மந: |

ந மே விகல்ப இத்யாப்த: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.56 ||

ந மே ஜரா ந மே பா³ல்யம் ந மே யௌவநமண்வபி |

ந மே ம்ரு'திர்ந மே த்⁴வாந்தம் ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.57 ||

ந மே லோகம் ந மே போ⁴க்³ம் ந மே ஸர்வமிதி ஸம்ரு'த: |

ந மே மௌநமிதி ப்ராப்தம் ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.58 ||

அஹம் ப்³ரஹ்ம் ஹ்யஹம் ப்³ரஹ்ம் ஹ்யஹம் ப்³ரஹ்மேதி நிஸ்³சய: |

சித்³ஹம் சித்³ஹம் சேதி ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.59 ||

ப்³ரஹ்மைவாஹம் சிதே³வாஹம் பரைவாஹம் ந ஸம்ஸய: |

ஸ்வயமேவ ஸ்வயம் ஜ்யோதி: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.60 ||

ஸ்வயமேவ ஸ்வயம் பஸ்யேத்ஸ்வயமேவ ஸ்வயம் ஸ்தி²த: |

ஸ்வாத்மந்யேவ ஸ்வயம் பூ⁴த: ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.61 ||

ஸ்வாத்மாநந்த³ம் ஸ்வயம் பு⁴ங்க்ஷவே ஸ்வாத்மராஜ்யே ஸ்வயம் வஸே |

ஸ்வாத்மராஜ்யே ஸ்வயம் பஸ்யே ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.62 ||

ஸ்வயமேவாஹமேகாக்³ர: ஸ்வயமேவ ஸ்வயம் ப்ரபு⁴ |

ஸ்வஸ்வரூப: ஸ்வயம் பஸ்யே ஸ ஜீவந்முக்த உச்சயதே || 11.63 ||

--

ஜீவந்முக்திப்ரகரணம் ஸர்வவேதே³ஷு து³ர்லப⁴ம் |

ய: ஸ்ரு'ணோதி ஸக்ரு'த்³வாபி ப்³ரஹ்மைவ ப⁴வதி ஸ்வயம் || 11.64 ||

|| இதி ஸிவரஹஸ்யாந்தர்³க்தே ரு'பு'ப்ரோக்தம் ஜீவந்முக்தப்ரகரணம் ஸம்பூர்ணம் ||

- || ஸ்ரீஸிவரஹஸ்யம் | ஸங்கரா²ய: ஷஷ்டா²ம்ஸ: | அத்⁴யாய: 11 | 1-64 ||

- .. shrIshivarahasyam . shankarAkhyah ShaShThAMshaH . adhyAyaH 11 . 1-64..

Notes :

Shiva Rahasyam Amsa-06 consists of the 50 Adhyaya-s that comprise the Ribhu Gita.

Selected verses from Ribhu Gita have been compiled here based on similarity of content.

Proofread by Ruma Dewan

—
Ribhuproktam Jivanmuktaprakaranam
pdf was typeset on August 5, 2023
—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

